

YMPÄRISTÖKASVATUSSUUNNITELMA

Maskun seurakunta 2023

Tavoitteena on, että ympäristökysymykset asettuvat seurakuntalaisten kasvun kaaren eri vaiheisiin. Ympäristökasvatusta sisältyy kaikkien työalojen toimintaan. Monia asioita ja tapahtumia suunnitellaan ja toteutetaan useiden työmuotojen yhteisinä hankkeina, vaikka tässä niistä kerrotaankin vain yhden työmuodon alla.

Tavoitteet

Varhaiskasvatus

- Liikutaan luonnossa.
- Askartelumateriaalien valinnassa suositaan kierrätystä.
- Tuetaan perheiden ympäristökasvatusta ja lasten luontosuhteen kehittymistä.

Kouluikäiset

- Toimitaan koulun tukena ympäristökasvatuksessa.
- Ilmastotoivon ylläpitäminen.

Nuoret

- Keskitytään ympäristötunteiden käsittelyyn ja pidetään yllä ilmastotoivon näkökulmaa.
- Kannustetaan vastuunkantamiseen sekä yhteisönä että yksilöinä.
- Osallistutaan kansallisiin ja kansainvälisiin ympäristönsuojelun tempauksiin.

Aikuiset

- Konkreettista toimintaa (keskusteluillat, luontoretket, haravointitalkoot)
- Aikuiset mukaan ympäristökasvatuksen mahdollistajiksi.
- Seurakunnan lähetystyössä nostetaan esille kansainvälinen vastuu.

Toimenpiteet

Vähintään kolmessa kasvun kaaren eri kohdassa on pohdittu, miten ympäristökasvatusta toteutetaan konkreettisesti seuraavalla toimikaudella.

Pisteet: Kasvun kaaren kohtia tulee olla vähintään kolme, jolloin niistä saa yhteensä 3 pistettä. Kustakin lisäkohdasta saa yhden pisteen. Enintään 6 pistettä.

Varhaiskasvatus

- Kerhoissa teemoina vuosittain mm. luonnonsuojelu, kierrätys, energiansäästö ja tuunaus.
- Askartelumateriaalina pääosin kierrätysmateriaalit, joita saatu lahjoituksina.
- Lelu- ja tarvikkehankinnat mahdollisimman vähäiset ja kestävän kehityksen mukaisia, kuten myös lapsille annettavat muistamiset.
- Hankittuja/lahjoituksena saatuja leluja vaihdellaan eri toimipisteiden välillä.
- Ympäristöteemat mukaan ohjelmiin myös perhekerhoissa ja perhekahviloissa (energian säästöviikko, luomu, kestovaipat, puutarha).
- Työntekijöiden koulutuksia on mahdollisuuksien mukaan suunnattu lähialueille, minne mennään kimpakyydein tai omissa tiloissa järjestettävänä. Myös sähköisiä etäkoulutuksia hyödynnetään.
- Toimintakaudella 2023 henkilöstön yhteinen koulutus oli luontoaiheinen (Luonnontuotteita leikittävät ja liikuttavat).
- Päiväkerhoeväistä lähetetään kotiin ohje, jossa suositellaan mehun pakkaamista pulloon ja mukin mukaanottoa. Näin eväistä ei synny jätettä.
- Kertakäyttöastioita ei juuri käytetä. Käytössä pestävät muovimukit.
- Paperisesta reppupostista on luovuttu ja tiedottaminen tapahtuu sähköisesti (esim. WA-ryhmät).

Kouluikäiset

- **Yhteistyö koulujen kanssa** on tiivistä.
 - Syksyn ohjelmaan kuuluu 3. luokkalaisten retki Mannerlahden leirikeskukseen, jossa teemana luonto ja koko päivä ollaan pitkälti ulkona ja liikutaan metsässä.
 - 4.luokkalaisten Amazing Kirkonmäki-tapahtumassa on oma kierrätysrastinsa, jossa pelataan roskien lajittelupeliä.
 - 5.luokkalaisille on Maailmanlainen päivä, jossa ympäristöaiheet ovat esillä kansainvälisestä näkökulmasta sekä liikuntarastilla.
 - Toukokuun koululaisten kevätkirjokko Kurittulan ja Tammenahjon koululaisille järjestetään ulkona (Humikkalan kesäteatterissa) ja Askaisten syyskirjokko on koulun pihalla.
 - Suositaan pyörällä tai kävellen siirtymisiä aina kun mahdollista.
- **Kerhoissa** ollaan paljon ulkona, luistellaan, hiihdetään, retkeillään. Kokkikerhojen ruoantähteet kompostoidaan ja multa voidaan käyttää seurakunnan kukkamailla. Kansainvälisyys ja siihen liittyvät ympäristöasiat ovat esillä Kaiken Maailman kerhossa, joka on 1.-6.-luokkalaisille kaksi kertaa vuodessa järjestettävä tapahtuma. Kaiken Maailman kerho toimintaa on ollut Maskussa vuodesta 1995.
- **Lastenleireillä** järjestetään luontoaiheisia rastiratoja ja askarteluissa käytetään ainakin osaksi kierrätysmateriaaleja. Varhaisnuorisotyössä hyödynnetään kirkon lapsityölle suunniteltuja aineistoja, joissa on paljon ympäristökasvatukseen liittyvää.
- **10-syntäreillä** lapset saavat elämyksiä (teatterikäynti / pakohuone). Tavaralahja on jätetty tietoisesti pois.
- Askartelun sijaan saatetaan kasvattaa jotain (samettiruusuja tai rairuohoa).

Nuoret

- **Rippikoulussa** noudatetaan Vihreät riparit -toimintamallia. Ympäristöasioita käsitellään joko käskyt, eriarvoisuus tai luomakunta teemojen alla. Menetelmiä on monenlaisia: rakennetaan hiekkalinnoja, pohditaan omien tekojen vaikutuksia, vietetään nälkäpäivää, katsotaan pp-esitys luomisesta ja kaiken tuhoutumisesta tai työstetään aihetta ilmiöpedagogiikan keinoin. Rukoushelmissä on mukana luomakunnan helmi ja sen teemoista pidetään erillinen hiljentymisen.
- **Partio** toimii kiinteästi seurakunnan yhteydessä ja tarjoaa monia tapoja luoda ja vahvistaa luontosuhdetta.

- Nuorisotyö järjestää vuosittain **hygieniapassikoulutusta** Maskun seurakuntatalolla sitä tarvitseville nuorille. Tilaisuuksiin on osallistunut 20-40 henkeä. Tämä tukee ekologista ajattelumallia kerhoissa ja leireillä.
- Maskun pappilassa on keräysastiat eri jätelajeille ja toiminnoissa ohjataan lapsia ja nuoria jätteiden oikeassa lajittelussa. Nuoret ovat itse koristaneet tilaa viihtyisämmäksi omilla töillään. Kalusteet tilaan on hankittu pääosin kierrättämällä ja uusiokäyttöä suositaan askarteluissa ja mm. roolivaatteissa.
- Kirkon Ulkomaanavun (KUA) Changemaker-verkosto esillä isoiskoulutuksessa
- **Nuorten vaikuttajaryhmän** aloitteet ympäristöasioissa (frisbeegolfrata, aurinkopaneelit).
- Luonnossa liikkumiseen kannustaminen (varsinkin leireillä), esim. frisbeegolf, pyöräretket, pyhiinvaellus, pelit ja leikit

Aikuiset

- **Hyödynnetään Turun yliopiston eläinmuseon konservaattoria, Ari Karhilahtea seurakunnan ympäristötilaisuuksissa.**
- **Haastetaan pohtimaan ympäristökäytäntöjä**
- **Keskusteluillat**
- **Ympäristöteemapäivien esillä pitäminen**
- **Lajitteluohjeet**